

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Specvlativæ

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

XI. De ordinatione, & potestate Angelorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38884

partim quia ex communi sententia nihil possunt Angeli actione transeunte immediatè efficere præter motum localem, possunt etiam inter se loqui in vacuo, & quamvis ab aliis præsentibus non intelligantur; partim quia cum cogitationes cordium ex se possint naturaliter ab Angelo cognosci, ut superius ostendimus, tantumque requiratur ut Deus ad earum cognitionem cum illo velit concurrere, hinc sanè consequens est, Angelos loqui eo ipso quòd velint conceptum suum aliis innotescere, sicut juxta modos allatos Angelus alteri loquitur, quatenus format aliquid per quod vult conceptum suum ipsi innotescere. Neque in hoc est aliqua difficultas, supposità prædictâ sententiâ ut intuenti perspicuum fiet.

Ex hac autem resolutione colligitur 1. Angelum inferiorem posse loqui superiori. 2. Quemlibet Angelum posse loqui Deo. 3. Localem distantiam non impedire, quominus unus Angelus loquatur alteri. 4. Unum posse loqui alteri, etsi ab aliis non intelligatur.

CAPUT XI.

De ordinatione, & potestate Angelorum.

RESOLUTIO I. *Inrer Angelos sunt tres Hierarchie, in qualibet Hierarchia sunt tres ordines, & in quolibet ordine plures Angeli.*] PRIMAM partem probat S. Thomas 1. p. q. 108. art. 1. tum ex Dionysio cap. 6. Cœlestis Hierarchiæ, tum quia Hierarchia idem est ac sacer principatus, sub quo nomine intelligitur tã ipse princeps, quàm multitudo sacra ordinata sub principe: licet autem sit una Angelorum, & hominũ Hierarchia, si hæc spectetur per respectum ad principem cui est subiecta, si tamen attendatur ad ipsam multitudinem ei subditam, distinguenda est Hierarchia humana ab Angelica & in Angelis tres Hierarchiæ constituendæ sunt: quia scilicet aliter homines gubernantur quàm Angeli, & in Angelorum gubernatione triplex discrimen reperitur, juxta triplicem univer-

universalitatis gradum qui in eorum speciebus considerari potest.

Secundam partem probat art. 2. Quia in qualibet Hierarchia diversitas ordinum petitur ex diversis officiis, & attributis. At omnes ordines ad tres possunt reduci, secundum quod qualibet multitudo perfecta habet principium, medium, & finem, ut patet in civitate, in qua quidam sunt supremi, ut Optimates: quidam infimi, ut vilis populus; alii autem medi, ut populus honorabilis. Unde cum tres sint Hierarchiæ Angelorum, novem esse ordines eorum intelligitur, qui quidem communiter ita numerantur, ut in infima Hierarchia sint Angeli, Archægei & Principatus. In media Potestates, Virtutes, & Dominationes. In suprema Throni, Cherubim, & Seraphim.

Tertiam partem probat art. 3. tum ex cap. 6. Isaia, ubi dicitur, quod Seraphim clamabant alter ad alterum; tum quia cum imperfectè cognoscamus Angelos, & eorum officia, non possumus distinguere ordines, & officia Angelorum nisi in communi qua ratione multi Angeli sub uno ordine continentur. Notat tamen quod si perfectè cognosceremus officia Angelorum, & eorum distinctiones, perfectè sciremus quod quilibet Angelus habet suum proprium officium, & suum proprium ordinem in rebus, multo magis quam qualibet stella.

RESOLUTIO II. *Distinctio Hierarchiarum, & ordinum est quodammodo à natura, permanebit post diem iudicii, ipsique homines secundum quid ad ordines Angelorum assumuntur.*] **PRIMA PARS** traditur *art. 4.* Nam si ordo gubernationis Angelorum spectetur secundum finem naturalem, sic eorum ordines distinguuntur secundum naturalia dona. Si verò secundum supernaturalem, sic eorum ordines distinguuntur inchoativè per naturalia dona, completivè per dona gratiæ.

Secundam probat art. 7. Nam in ordinibus Angelicis duo possunt considerari, scilicet distinctio graduum, & exc-

& executio officiorum. Distinctio autem graduum est in Angelis, secundum differentiam gratiæ, & naturæ, & utraque differentia semper in angelis remanebit, quia semper suam naturam & gloriam retinebunt: executio autem officiorum angelicorum aliquo modo remanebit post diem iudicii, & aliquo modo cessabit, & quidem cessabit quoad munus perducendi aliquos ad finem; remanebit autem secundum quod convenit in ultima assecutione finis; sicut etiam sunt alia officia militarium ordinum in pugna, alia in triumpho,

Tertiam habet art. 8. Nam ordines Angelorum distinguuntur, & secundum conditionem naturæ, quæ ratione homines assumi non possunt ad ordines angelorum, quia semper remanebit naturarum distinctio; & secundum dona gratiæ, quæ ratione homines assumi possunt ad ordines angelorum, quia per gratiam possunt mereri tantam gloriam, ut angelis æquantur, juxta promissionem Christi, *Luca 20.* dicentis, Filios resurrectionis fore æquales angelis in cælis.

RESOLUTIO III. *Inter demones sunt ordines, & quadam prælatio; non tamen illuminatio.*] **PRIMUM** probatur à S. Doctore *1. p. q. 109. art. 1.* quia et si in demonibus non reperiantur gradus ordinum, si ordines considerentur quantum ad gratiam, & gloriam; secus res se habet, si ordines spectentur quantum ad naturam, naturæque gradum, eò quòd naturalia in demonibus remanserunt.

Secundum patet ex art. 2. quia cum actio sequatur naturam rei quorumcunque naturæ sunt ordinatæ, oportet etiam quod actiones sibi invicem ordinentur. Manifestum est autem ex dictis, quod demonum quidam naturali ordine sub aliis constituuntur; unde & actiones eorum sub actionibus superiorum sunt, & hoc est, quòd rationem prælationis facit, ut scilicet actio subditi subdatur actioni prælati: sic igitur ipsa naturalis dispositio demonum requirit, quòd

quòd sit in eis prælatio, esto similis prælatio non sit inter homines damnatos, eò quòd naturam humanam æqualiter participant, ut colligi potest *ex responsione ad 3.*

Tertium ostenditur ex art. 3. quia illuminatio propriè est manifestatio veritatis, secundum quod habet ordinem ad Deum, qui illuminat omnem intellectũ; perversitas autem dæmonum hoc habet, quòd unus non intendit alium ordinare ad Deum, sed magis ab ordine divino abducere, & ideò unus dæmon alium non illuminat; quamvis conceptum suum per modum locutionis ei intimare possit.

Nota ex art. 4. Angelos bonos habere prælationem in malos, & ex se eos illuminare, manifestando eis aliquam veritatem ad Deum ordinatam; malos tamè non illuminari, quia talem veritatem non accipiunt cum ordine ad Deum, sed ad explendam pravam suam voluntatem.

RESOLUTIO IV. *Angeli administrant res corporeas.* HOC PATET in primis ex Scriptura, quæ *Apocalyps. 7. 14. & 15.* meminit angelorum habentium potestatem supra elementa. 2. ex Augustino qui *lib. 83. questionum. q. 79.* Unaquæque, inquit, res visibilis in hoc mundo habet potestatem angelicam sibi præpositam. 3. Quia congruus ordo providentiæ divinæ postulare videtur, ut inferiora per superiora gubernentur. Quòd ita intelligendum est, ut angeli non tantum prælint rebus istis inferioribus mediatè, movendo coelos, sed etiam immediatè per seipsos, habendo curam specierum creaturarum.

Nota 1. Hoc non esse sic extendendum, ut possint Angeli per seipsos immediatè inducere formam aliquam substantialem in materiam, quia ut colligitur ex *S. Thomæ 1. p. q. 110. art. 2.* per mutationem substantialem seu formalem fit compositum constans ex materia & forma: At non potest angelus per se immediatè facere tale compositum, cum ipse non sit compositus ex materia & forma;
neque

neque ejusmodi compositum in virtute sua contineat.

Nota 2. Multò minùs posse Angelos propria virtute vera facere miracula, quia ut patet ex articulo 4. miraculum dicitur quod sit supra ordinem totius naturæ creatæ. At Angeli non possunt tale quid operari, cum ipsi sint intra naturæ ordinem, Quia tamen eadem virtute quâ possunt seipfos movere, possunt corpora celerrimè à loco ad locum transferre, vel etiam impulsu iis imprimere, hinc facillè possunt applicando activa passivis, varias transmutationes insolitas, quæque nobis miraculosæ appareant, efficere.

RESOLUTIO V. *Potest Angelus variis modis immutare hominem.*] PROBATUR, nam in primis potest Angelus hominem illuminare, ut docet S. Thomas 1. parte 9. 111. art. 1. Quia scilicet hoc habet divinæ providentiæ ordo, ut actionibus superiorum inferiora subdantur. Hæc autem illuminatio non ita fit ut Angelus producat speciem aliquam in intellectu hominis, aut illius lumen augeat, sed per signa aliqua externa oculis, vel auribus subjecta, aut per visiones imaginarias commotione humorum, & spirituum in sensibus internis causatas.

Potest etiam Angelus immutare voluntatem hominis ex art. 2. non quidem immediatè agendo in illam, sed per modum suadentis, proponendo objecta externa, excitando varias cogitationes in imaginatione, & commovendo passiones in appetitu sensitivo; ita tamen ut voluntas maneat semper libera ad consentiendum, vel resistendum passioni.

Tandem quod possit Angelus immutare imaginationem, aliosque sensus hominis, ut traditur art. 3. ad 4. ea ratio suadet, quia talis immutatio potest causari ex locali motu spirituum, humorum, aliorumve corporum. At res materiales obediunt Angelis ad motum quoad motum localem, ut suprâ dictum est.